

BOKOMBUDSNÄTVERK

Så startar du i din kommun

Bokombudet är en länk mellan förskola och bibliotek. Bokombudsnätverk innebär en möjlighet för två olika professioner att mötas och lära av varandra i ett idéutbyte som gynnar båda parter. Båda professionerna ges utrymme i sitt arbete att samverka kring läsfrämjande insatser, läsmiljöer, bokpresentationer och boksamtal samt föräldrastöd kring språk- och läsutveckling.

STEG-FÖR-STEG-GUIDE:

- 1. Prata med dina kollegor** på biblioteket, särskilt om ni är flera som arbetar med barn i förskoleåldern. Prata ihop er med bibliotekschefen. Ta hjälp av hen inför första kontakten med förskolan.
- 2. För god förankring på ledningsnivå**, kontakta förskolans ledning i kommunen. Här ser det olika ut i kommunerna. Många har en avdelningschef med särskilt ansvar för förskolan, andra har en skolchef som ansvarar för hela för- och grundskolan. Ta kontakten tillsammans med bibliotekschefen, som kanske vet vilken väg som är bäst att gå. Ta vara på de kontakter som ni har. Ibland kan det vara bäst att gå genom skolchefen och kulturchefen, andra gånger räcker det med avdelningschef eller rektorer, i någon kommun kan kontakt behöva tas på sektors- eller förvaltningsnivå. Återigen, det ser olika ut från kommun till kommun.
- 3. Be om att få boka in ett möte** med de representanter för förskolan som ni valt ut, det är viktigt att också bibliotekschefen deltar.

BOKOMBUDSNÄTVERK

- 4. Genomför mötet med förskolan.** Informera och motivera varför bokombud behövs. Var tydlig med att förskola och bibliotek gör detta tillsammans, även om det är ni på biblioteket som tagit initiativ till och kommer att hålla i nätverket. Ta hjälp av rektorer och förskolechefer för att få namn och kontaktuppgifter för en person för varje förskola, ett presumtivt bokombud. En intresseförfrågan till förskolepersonalen kan skickas från biblioteket eller genom cheferna i förskolan, viktigt är att dessa i vilket fall är "med på tåget". Om det är du på biblioteket som gör utskicket, se till att lägga kopia till berörda rektorer.

Det kan vara relevant att lyfta urvalet av bokombud, att det bör vara pedagoger med möjlighet att delta i planering och utveckling av verksamheten. Annars är risken att information från biblioteket stannar hos bokombudet som kanske helt saknar möjlighet att delge övriga kollegor på förskolan.

Kom ihåg även fristående förskolor och pedagogisk omsorg dvs. dagbarnvårdare. Dessa kan det vara lämpligt att ringa/mejla direkt till. Pedagogisk omsorg kan finnas i både kommunal och privat regi. Kolla på din kommuns hemsida, där brukar finnas information om detta.
- 5. Bjud in till en första bokombudsträff.** Bolla gärna med rektorer eller om du har någon annan kontakt inom förskolan, vilken dag och tid som är lämpligast. Skicka inbjudningar på det sätt som brukar användas i din kommun. Direktadresserade mejl brukar vara mer effektiva än allmänna mejl till helt förskoleområde. Det går givetvis bra att använda Teams eller andra kontaktvägar också. Ta hjälp av andra på biblioteket inför och under träffen. Se till att det finns backup om du får förhinder.
- 6. Förbered dig väl** – se till att du har ordentligt med lästid inför träffen. Beställ material och låna på dig böcker för utlån. Beräkna inte för kort tid, minst två timmar bör ni avsätta.
- 7. TIPS!** Om du känner att ni behöver, ta kontakt med oss i Språkslingan på Länsbiblioteket. Samordnarna Anna Feron och Matilda Böwes arbetar särskilt med samverkan bibliotek och förskola under 2024 på Bokstart-bidrag från Kulturrådet. Anna och Matilda är gärna med på möte med förskolans representanter för dialog kring bokombudsverksamhet, för förankring av Pixi-insatsen, eller kan bistå med informationsmaterial inför en sådan träff. De kan också fungera som bollplank för hur första kontakten med förskolan kan tas.
- 8. TIPS!** Åk på studiebesök i kommun där det finns bokombudsnätverk, bjud in dig själv till ett bokombudsmöte, be om uppdragsdokument osv. Ta vara på Dalabibliotekens barn- och unga-nätverk och Språkslingans nätverk på Teams.

BOKOMBUDSNÄTVERK

FÖRSLAG PÅ INNEHÅLL FÖRSTA TRÄFFEN:

- **Laget runt**, ge möjlighet för alla att presentera sig. Kul med någon bokrelaterad incheckningsfråga, typ "Berätta om ett tidigt läsminne!" "Var läser du helst?" "Har du haft någon läsande förebild?".
- **Bokpresentation**, nya böcker eller böcker utifrån speciellt tema. Möjlighet till lån efter mötet är viktigt.
- **Presentera bibliotekets utbud** för förskolan. Visa barnavdelningen. Berätta om Dalabiblioteken.
- **Presentera Språkslingans Pixi-insats**. Pixi-böcker har levererats till alla folkbibliotek i januari 2023 och Råd och tips till förskolepersonalen finns tillgänglig i Dalabibliotekens teamskanal Språkslingan.
- **Planera in utrymme för dialog** mellan bokombuden, ha en punkt för utbyte av idéer (ex Glo & Sno/Skryt & Byt). Trevligt om det inte bara är envägskommunikation, att det inte bara är ni från biblioteket som föreläser. En idé är också att ha rena diskussionsfrågor t ex kring läsmiljöer, bokval och arbetssätt kring läsning, skärmtid brukar vara ett ämne som engagerar.
- **Utdelning av material** är alltid uppskattat och en bra signal att bokombuden har något med sig ifrån mötet tillbaka till förskolan. Foldrar, affischer och mobiler från Bokstart finns att beställa hos Länsbiblioteket. Barn- och ungdomsbokskatalogen och affischer finns hos Kulturrådet/Bokstart.
- **BJUD PÅ FIKA**, var generös, det är viktigast på hela mötet!

LYCKA TILL!

